

[C. F. Sørensen.]

system. Vi Socialdemokrater har den Opfattelse, at Parlamentarismen i Danmark nu er saa gammel, Vælgernes Kultur saa høj, at en Spærrebom som Landstinget ikke alene er unødvendig, men er en Fornærmelse mod et oplyst Folk. Endvidere er det Forslag, der er lagt paa Rigsdagens Bord, jo ikke noget Ultimatum, det er ikke et Slag i Bordet for den danske Rigsdag. Naar man læser Forhandlingerne fra Folketinget, vil man se, at Statsminister Stauning i Folketinget — det staar i Folketingstidende Sp. 4462 — klart og tydeligt har sagt, hvorledes dette Forslag skal forstaaes. Statsminister Stauning udtalte — jeg udbeder mig Formandens Tilladelse til at oplæse nogle faa Linjer —

„Det, her er sket, er jo, at her er fremsat et Forslag, som aabner Adgang for andre Partier, for Mindretallene, til at gøre deres Meninger gældende. Hvis de kunde have gjort det i en saadan Form, at det virkede tiltalende, kunde man maaske have enedes om andre Former for den Forfatningsordning, som vi skulde have her i Landet.“

Der er altsaa al mulig Invitation fra Regeringens Side til de andre Partier. Men vi ved jo, hvorledes Regeringens Forslag er blevet behandlet. Man har brugt mange og nedsættende Ord om dette Forslag — jeg tror, det mest nedsættende Udtryk er faldet i Dag i det høje Landsting, idet Venstres Ordfører (Hauch) endog kaldte det et meget slet Forslag.

Venstres ærede Ordfører her i Tinget spurgte om Socialdemokratiets Program. Det ærede Medlem spurgte ikke under tegnede, Socialdemokratiets Ordfører — det er nu blevet det ærede Medlems Specialitet kun at henvende sig til Ministre, det skal jeg ikke bebrejde ham, det er en Vane, han er kommet i, som der ikke er noget at gøre ved —, men som mit Partis Ordfører maa jeg maaske ogsaa have Lov til at udtale mig, tilmed da det stod i mit Manuskript, før det ærede Medlem rettede sin Forespørgsel. Socialdemokratiets Program gaar ud paa Gennemførelse af Republik i Danmark, et Etkammersystem og Valgret for Kvinder og Mænd i 21 Aars Alderen. Det har vi aldrig søgt at skjule. Jeg har holdt i Hundredevis at Foredrag i Danmark om Socialdemokratiets Program. Hvorfor er dette Program da ikke med i dette Forslag? Fordi et Program fremsætter man som Opposition, og saa følger man, hvad vi Socialdemokrater ogsaa har gjort, det rigtige idet, som den store norske Digter Bjørn-

stjerne Bjørnson har sagt: „Hvad du evner, kast av i det nærmeste Krav“.

For os staar vort Program klart og lysende. Paa Rigsdagen, som ansvarlig Regering og ansvarlige Politikere, følger vi Bjørnsons Ord, naar han siger: „Hvad du evner, kast av i det nærmeste Krav“. Vi ønskede ikke at stille Forslag om Kongedømmets Afskaffelse, Gennemførelse af Republik og Valgretsaldren 21 Aar nu, for vi vidste, det vilde blive mødt med en voldsom Modstand. Men vi havde Grund til at tro, ikke mindst efter de Røster, der har lydt fra konservativ Side, at der, naar man fremsatte et Forslag som dette, modificeret saa stærkt, som det var, og med den Erklæring, som Statsministeren har afgivet i Folketinget, kunde findes Rum paa den danske Rigsdag for en Forhandling i fremadskridende Retning. „Hvad du evner, kast av i det nærmeste Krav“, det er den Ledetraad, vi Socialdemokrater har haft, det er bl. a. den Motivering, hvormed vort Forslag er fremsat.

Jeg har vedblivende den Tro, at det ikke er ved et Tilfælde, at Socialdemokratiet og Det radikale Venstre ved de to sidste Landstingsvalg fik et Flertal af Stemmer ude i Befolkningen, og jeg tror, at Stemmetallet vil øges ved kommende Landstingsvalg. Og til næste Omgang er der jo ikke saa lang Tid; det er til Efteraaret om et Aar. Saa gaar jo ogsaa en af de elleve Grundpiller, som Venstre og Konservatismen har, over til Socialdemokratiet. Saa bliver det 9 imod 10, og saa kommer den Dag, da vi Socialdemokrater ud over det, vi vinder ud over Landet, kan begynde at drage Fordelen af de tingvalgte Medlemmer. Men den Dag, det sker, tror jeg, de Herrer fra Venstres og Det konservative Partis Side bliver til at faa i Tale om en Ændring af Landstinget. Sandheden marcherer, den marcherer ikke stærkt, men taktfast. Det vil den ogsaa gøre for Landstingets Vedkommende. Socialdemokratiet vil vinde frem ude i Landet, vi vil stadig vinde frem. Der er ganske vist 8 Aar imellem hver Gang, vi kan tage et tingvalgt Mandat; men de, der kommer efter os, skal ogsaa gøre deres Arbejde. Dagen kommer. Dagens Gerning skal øves, indtil Sejren er inde.

Ja, med disse Ord skal jeg anbefale Landstinget at stemme for Regeringens Forslag.

Lange: I Modsætning til den Opfattelse, der blev gjort gældende af den ærede Ordfører for Socialdemokratiet (C. F. Sørensen), tør jeg nok sige, at det næppe er med